

----- 10 LIÇONS -----
de *Josep Piqué*
sobre

Cultura d'Innovació

www.xpcat.cat
impique@bcn.cat

L'enginyer de telecomunicacions Josep Miquel Piqué és un dels exponents en la difusió de la cultura de la innovació a Espanya. President de la Xarxa de Parcs Científics i Tecnològics de Catalunya (XPCAT), Piqué va estar al Brasil al gener d'aquest any, quan es va signar un acord entre la XPCAT i la Xarxa d'Innovació de Santa Catarina (RECEPETI).

La institució de Santa Catarina és responsable d'estudiar i proposar un model de governança per als centres d'innovació que s'estan implementant des de 2014, a partir del Departament de Desenvolupament Sostenible de l'Estat (SDS). L'intercanvi amb el model proposat ajudarà a les empreses i investigadors a moure's en ambdós països.

Després del taller impartit a Santa Catarina, el deixeble d'Henry Etzkowitz -un dels fundadors de la triple hèlix- va enumerar els requisits per fomentar una cultura de la innovació i ser capaç de canviar la matriu econòmica d'una regió en qualsevol part del món. A continuació mostrem algunes de les lliçons de Josep Piqué.

"La innovació només es produeix quan hi ha una execució efectiva d'un projecte on la ciutat és la plataforma d'innovació. El mercat local és crucial en el desenvolupament de la innovació. Els centres d'innovació han de ser capaços de connectar ciència, tecnologia i empresa."

Josep Miquel Piqué

Les bones idees han de ser globals

El mercat global és determinant per al procés d'innovació. Només cal entendre que avui dia les grans corporacions procuren innovar en tots els indrets del món. I la idea que ha de prevaler, és la idea de la Innovació Oberta que integra tant grans com petites empreses. Aquesta connexió és la que conforma l'Ecologia de la innovació. Per aquestes raons una xarxa és tan important per a la investigació i també per a la pròpia innovació. Actualment tant la ciència com les universitats estan immerses en el paradigma global. Quan els investigadors produeixen resultats i creen coneixement, presenten articles i publicacions internacionals, interaccionen amb diferents grups i desenvolupen aquests escenaris que són propicis per a l'intercanvi. Per la seva banda també les empreses requereixen adaptar-se a aquesta realitat.

Internacionalització de les relacions

Un territori es prepara adequadament per innovar quan aconsegueix atreure i retenir talent, quan crea noves generacions orientades cap al concepte de ciutat global, i quan s'orienta cap al desenvolupament emprenedor. Aconsegueix obrir un espai de cultura innovadora quan atrau els joves, i crea condicions, per exemple, perquè els estrangers que estudien a les universitats locals decideixin romandre, viure i treballar en aquell territori.

Educació per a l'emprenedorisme

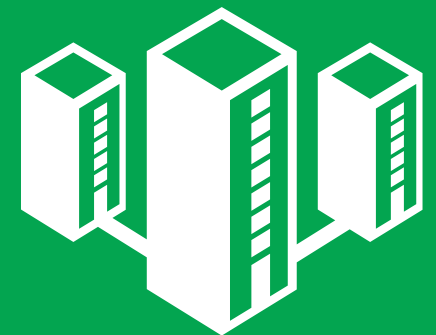
Els estudiants necessiten tenir experiències pràctiques d'emprenedorisme i vivències concretes sobre el món de l'empresa des de les primeres etapes de l'escola, passant per l'escola secundària, i fins arribar a la universitat. La cultura de la innovació té una gran influència en els perfils professionals. La millor manera perquè els nens i les nenes tinguin una vocació global, tecnològica, científica i emprenedora és que experimentin durant el seu propi recorregut educatiu. En el cas de Barcelona, per exemple, s'organitza una competició de robòtica per als nens perquè dissenyin prototips i desenvolupin productes tecnològics. Amb això s'aconsegueix un esperit de desafiament, es desenvolupen vocacions i comencen a experimentar un procés d'investigació. La millor manera d'aprendre és fent d'una manera pràctica el que cal aprendre.

Internacionalització de les empreses

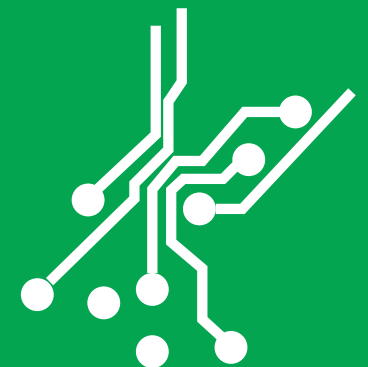
Perquè les empreses focalitzin cap a la internacionalització, la primera reflexió ha de ser interna. Com puc afegir valor a les meves capacitats focalitzant en el Món? Cal un diagnòstic sobre el sector econòmic que ocupo, amb qui estic competint i amb quins mercats em puc connectar per vendre productes i serveis. Brasil és un país molt gran, de manera que en primer lloc passa per un procés de creixement a nivell nacional que connecti amb les següents fases d'internacionalització. L'interessant seria un procés de desenvolupament de la internacionalització en l'espai de l'Amèrica Llatina, per a continuació desembarcar a països desenvolupats i altres en procés de desenvolupament que puguin utilitzar les tecnologies i els productes del Brasil. La internacionalització comença amb l'intercanvi d'informacions. Per altre part, si tinc una empresa que vull desenvolupar amb un focus competitiu necessito contactar amb un centre de referència internacional.

Gestió de la transferència tecnològica

En la lògica de la transferència tecnològica, els centres tecnològics han de ser els protagonistes, que siguin proactius a partir de les demandes de les empreses, i de les necessitats de les que elles tenen. Els centres poden accelerar l'atenció a les petites i mitjanes empreses i enfortir-les, perquè aquests establiments no tenen temps ni mitjans de finançament per adaptar-se individualment. Els parcs científics i tecnològics no han d'estar ubicats ni física ni conceptualment dins de murs, i en canvi ser capaços de trencar fronteres i ser referència alhora en innovació i respondre a les solucions que el territori necessita.

El coneixement com a capital del nostre segle

El coneixement com a capital del nostre segle

El coneixement és el nou or del segle XXI i els investigadors estan produint aquest or en les universitats i en els centres d'innovació, que d'altra banda tenen una funció clau en la creació de coneixement. S'equivoca qui pensa que el capital representa només diners. En la cultura de la innovació representa molt més, i és un actiu molt més intel·ligent. Els centres d'innovació han de ser les portes d'entrada del capital en les regions, necessiten acompanyar les empreses, identificar quines són les millors fórmules d'inversió, de recursos, i convidar als bancs a dialogar.

7 *Agenda i diagnòstic*

Un dels papers d'un centre d'innovació en la societat és comprometre's amb una agenda d'interessos, reunint informacions sobre innovació tecnològica, fórmules de finançament, i oportunitats per a retenir i formar talents. El quadre de comandament (la Junta directiva dels centres d'Innovació de Santa Catarina) ha de preveure el que passa al territori de tots els centres d'innovació de la xarxa. La informació ajuda a identificar les limitacions existents.

El que és bàsic i indispensable

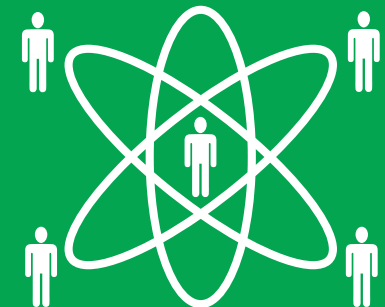
En l'Economia del coneixement, com a matèria primera, necessitem conèixer, detectar i promocionar els talents. En el seu projecte d'innovació, Barcelona va invertir 200 milions d'euros en vials, fibra òptica, infraestructura, i les empreses privades van invertir més de 2 bilions en les seves activitats posteriors. Sense una planificació en els municipis, no és possible desenvolupar centres d'innovació. Elements com l'Energia i la fibra òptica per exemple, són elements bàsics en aquest model.

Xarxes per conrear l'element col·lectiu

Així com les xarxes articulen la vida, els centres regionals d'innovació han de ser nuclis de xarxes. El capital relacional és molt important, i més del que pugui ser una gran llista de contactes al seu telèfon mòbil. Com posar-se en contacte, les converses, l'ordre del dia, hi ha molts elements a considerar. Una xarxa de centres d'innovació en un Estat permet que cada unitat treballi localment, connectada a les altres, contribuint amb la producció de coneixement col·lectiu. Si la idea fóra de competició entre les ciutats, estaríem en una estratègia totalment equivocada. Uns han de servir d'inspiració per als altres, estimular aliances per a nous negocis i per al desenvolupament de productes.

10 *Inversió en qualitat de vida*

Un pol d'innovació no deixa mai de projectar alternatives perquè els professionals i les seves famílies disposin d'una bona qualitat de vida, i aquesta és una bona fórmula de captar i retenir talent. A Barcelona les escoles internacionals per a comunitats estrangeres, són una forma d'establir les relacions entre les persones, evitar l'aïllament i la seva desaparició de la ciutat. Hi ha comunitats angleses, alemanyes, franceses, i de molts països, és una ciutat amb un nombre molt important d'expatriats. És molt important establir ponts entre aquestes comunitats i la comunitat local, perquè la diversitat és un element necessàriament actiu. En els centres d'innovació regional, una forma de proporcionar aquesta classe d'integració parteix de l'ús de l'espai per a activitats culturals, programacions per a la comunitat, inclosos els caps de setmana, en un pla d'una activitat continuada. Així es canvia una cultura per afavorir la innovació. La cultura no és genètica, és un procés dinàmic en què a més caldrà establir prioritats des de la política pública.

www.recepti.org.br

facebook.com/redecatarinensedeinovacao

[@Recepti](https://twitter.com/Recepti)